

tel het woord n der oor de 5 : 27, die aan, de ren geurt de n hun naar het lvenzoo lecte te ruzalem etzefde 2 : 25 tus, die as afge- en voor) noemt hij het ag) aan zelt ook liturgie priester- rdt door md een lferende, kenaren t woord idat het gelijk de den ge- 13:16." in het enen zin t uit te ient van 13 ge- t, wordt Overheid at ze dit daarin te Apostel turgische maken a hemel, en ambt, en, want gezonden de zalig- de plaats alen zin e Zeven- st in het den cere- de Testa- t het ook leranden" ij in over- in om aan priester- loovigen om daar- uden van brachten oude men t woord rdt voor n enkelen naar voor en, zoodat ient ook egrip van et verder ie niet op ment nog r, n. l. in r, h. o. de gdenaren n. Voor- blijkbaar gemeente en vasten t gezocht, wijzen die n. Lucas den Heere de Heilige Paulus en ren" wijst ken eere- s dan ook rd litour- beteekent doen, en e verstaan kking met leening der in verbon- rd liturgie in daarom le Heilige rult voor den der d liturgie ede dezen recht van daarmede a zonnaffer, as. Dat is e geweest, d liturgie t, bewert, priesters" dat liturgie onderstelt, ls en der r. Metter- t opmerkt, urgie", dat en minsten ruiken het in den Oud noot van dienst. Ze et woord van het omen, dat de ambts- ment sou rd liturgie n van het oit op het feldgaven lverstand

in dit opzicht uitgesloten worde — en onder Protestanten bestaat voor dit misverstand heusch niet zooveel gevaar — behoeft men niet hulverig te zijn om het woord liturgie thans te gebruiken voor den publieken eerdienst der gemeente. De Heilige Geest zelf is ons daarin voorgestaan, en Zijn voorbeeld mogen we gerust navolgen.

Dr. H. H. K.

Voor Kerkwyls Scholen.

Ingekomen bij ondergeteekende en in hartelijken dank ontvangen: van den heer A. J. F. Schaaphorst, Loosduinsche Kade, van G. M. B. gevonden in de diaconie collectie 9 Nov. 1. / 5; van Ds. H. J. Kouwenhoven, gevonden collectie Kerk te Leiden f 2.50.

Ds. J. H. HOUTZAGERS.

Kerkwyls. voorzitter.

Teeftafel.

1. Miss E. Saxon Winter. Toen de Koningin Prinsesje was. Met toestemming der Schrijver uit het Engelsch vertaald door H. S. S. Kuyper. J. Bootma, s-Gravenhage.

Miss Saxon Winter is geweest de Engelse gouvernante van onze tegenwoordige Koningin. Als zoodanig door Koning Willem III benoemd op den 1en Januari van 1836, heeft zij haar hooge taak vervuld tot in 1836.

Haar herinneringen uit die tien jaren aan het koningskind heeft ze onlangs beschreven in een Engelsch boekje.

Mej. H. S. S. Kuyper heeft zich bijzonder verdienstelijk gemaakt door dat boekje te vertalen. Zóó te vertalen, dat men niet merkt met een oversetting te doen te hebben.

Het leest allerprettigst.

Ook in onze kringen, waar de Koningin zoo de liefde heeft van het hart, zal het met vreemde worden ontvangen.

Het doet ons 'n blik slaan in het kinderleven onzer Vorstin, en voor rechtgeaarde royalisten als wij zijn, is dat altijd interessant.

Het vertelt van allerlei aardige, kleine trekjes, die tot duister onbekend waren.

Groote menschen zullen het met genoegen lezen, maar ook kinderen zullen er in genieten.

Ook met het oog op het aanzoek St. Nikolaas-feest, — dat feest waarvan zelfs de meest stoere Calvinisten den niet bepaald Calvinistischen oorsprong door de vingers zien — is het als kinder-geschenk bijzonder aan te bevelen.

2. ONZE BUURT door een ONGENOEMDE. Zevende druk. Haarlem, De Erven F. Bohn, 1911.

Dit is 'n oude bekende.

Nicolaas Beets las het boek zonder nog te weten wie de Ongenoemde was, al herkende hij er ook het werk eener vrouw in.

Eerst later kwam hij er achter. En toen hij voor den tweeden druk, op verzoek van den uitgever, een voorrede schreef, vertelde hij daarin, dat de Ongenoemde zijn, inmiddels gestorven zuster, mevrouw Dorothea Petronella Bohn geb. Beets was.

Dit boek van de zuster van Beets is steeds met gaarste gelezen en meer dan eens herdrukt. Hoevel een betrekkelijk oud boek, de eerste druk dateert van 1836, is 't nog allerminst verouderd.

Het getuigt, naar Beets zelf heeft gezegd en die kon het weten, van „veel gemak met de pen en bestuur over de pen, van veel geest van compositie en tact van redactie". Een ieder die het leest of herleest, zal het met hem eens zijn, dat de schrijver het leven, het menschelek hart en de menschele karakteren die zij er in teekent, goed had waargenomen en vaardig beschreef.

En in zoo gunstig oordeel over dit boek en zijn Schrijver stond Beets niet alleen. In 1884 schreef A. C. Kruseman: „Ja, tot vertelster geboren waart ge. In u had de genius van uw geslacht zacht genomen op uw lippen. Uw mondelinge verhalen waren tekeningen met het woord, door frischheid en natuurlijkheid boeiend tot betoverens toe. Had uw blik iets bejield — dan was voor u niet de geschreven letter, niet de geteekende lijn de weg ter mededeeling — het was het persoonlijk verhaal, dat ons portretten gaf sprekend van gelijkenis, groepen van vleesch en bloed, handeling aanschouwelijk alsof wij zagen met eigen oogen".

En die voortreffelijke eigenschappen der Schrijver komen ook uit waar zij met dit boek „de geschreven letter" tot mededeeling kon.

Toen zij acht-en-veertig jaar was, heeft mevrouw Bohn dit haar eerste en eenige boek, dat in onze vaderlandsche literatuur een blijvende plaats zou innemen, geschreven.

Later gaf ze nog dat stukje: DIE GELOOFT GAAT NIET VERLOREN, hetwelk in de AURORA van 1864 is geplaatst en ook in dezen nieuwen druk is opgenomen.

3. M. J. BREDER'S KINDERBOEKJES.

Ook nu weer zond de ijerige Rotterdamse uitgever Bredée ons een aantal door hem in het licht gegeven kinderboekjes.

Keurig en fleurig.

Bijzonder aanbevelenswaardig ook al weer met het oog op St. Nikolaas.

Laat mij de aandacht mogen vestigen op: P. J. KLOPPERS: DE EERSTE BLOEDTOEGEN IN NEDERLAND; J. DE LIEFDE'S EEN ZWARTJE; A. J. HOOGENBEEK'S ALLEEN, TOCH VRIJLIE; KLEIN BEGONNEN; S. COOLMA'S ISMAEL EN MOERT; J. V. D. VEGT'S DE VOORLOPER DER HERNORMING; T. BOKMA'S ONDER DE KRUIS-VAAN. Reeds de namen der schrijvers waarborgen den inhoud.

Voor 'n beetje geld kan men bij Bredée zich een aardig kinderbibliotheekje aanschaffen.

4. CHRISTELIJK SCHEURKALENDERS.

Van St. Nikolaas kom je als janself op Oude Jaar.

Op den Oudejaarsavond, waar velen onzer het nog altijd maar niet op hebben. Er zijn, die dan nog voor twaalfen te zijn weggezooken in het onbewuste van den diep-slaap.

Waarom men voor een stille oudejaars-avond-viering in en met zijn gezin, en een overgang van het oude in het nieuwe, als er ten minste geen ledige plaats aan de tafel is, zoo niets voelt, wil er nooit recht bij me in.

Paganisme en papiisme kan ik er toch niet in ontdekken.

Ik vind zoo'n oudejaarsavond om er God voor te danken; te danken voor zijn „gemeene-Gratie", waarin ook ik met de mijnen genoot.

niet gewoon? — weer zoo'n nieuwen tijdwijzer noodig.

Ook al weer zoo'n nieuwigheid van den modernen tijd, waar de vaderen zelfs niet aan gedacht hebben, die Christelijke Scheurkalender, evenmin als aan de oudejaarsavond-viering.

De Christelijke Scheurkalender is, als ik mij niet vergis, en dat nog wel uit Engeland, door wijlen den heer De Hooft, ten onzent gepimpoet.

Mocht er al iets methodistisch in gereten hebben, ik bedoel niet in den kalender, maar in 't gebruik van hem in je kamer te hebben, dan ziet thans niemand er dat meer in.

Wij ontvingen weer ter aankondiging vier, of eigenlijk maar drie, want van den CHRISTELIJKEN KALENDER PHILIPPUS werd ons wel, in den vorm van een boekje, toegezonden het „blok", maar niet het „schild". Hoe die er naar het uitwendig uitziet, kan ik dus niet zeggen, maar wel, dat ik na het „blok" in boekvorm te hebben doorbladert, in mijn verwachting gestrekt ben, dat er niets in zit wat ongereformeed is.

Eenzelfde attestatie zou ik willen uitreiken aan den CHRISTELIJKEN SCHEURKALENDER „BARNAAS" van OOSTERBAAN en LE COINTRE te GOES. Ders firma zond ons een blok met een schild. Het schild doet goed. Een heel mooi geteekend landschap uit den vreemde.

Op zichzelf volstrekt niet ongepast, maar voor 'n kalender als deren toch ook niet bijzonder passend.

Op ieder blaadje van deren kalender vindt men niet één, maar twee teksten.

De GEILLUSTREERDE CHRISTELIJK SCHEURKALENDER van J. N. VOORHOEVE te s-Gravenhage, welken uitgever het „een ooraak van groote vreemde is desen twee en twintigste jaargang van zijn scheurkalender aan te bieden" — kwam evenzeer volmaakt in de deelen, d.i. met schild en blok, tot ons. Deze uitgever had zelfs de beleefdheid er nog een blok in boekvorm bij te doen.

Het schild is wel wat dof, maar overigens zeer passend. Met teksten er op uit Johannes XV beeldt het af een Oosterschen man, die bezig is in een wijngaard. In den kalender zelf is, dunkt mij, niets wat 'n Christenmenschen niet met stichting zal lezen.

Ook dit geldt van BREDER'S MARTHA-SCHEURKALENDER, uitgegeven ten voordeele van de Martha-Stichting. Het schild stelt voor: PHARAO'S dochter, met haar hofdames, vindend het biezen-kistje met MOSES er in. De bekoorlijke prinses lacht allervriendelijkst en het slapende naakte kindje doet allerleest.

Een mooi tafereel.

G.

Officiële Berichten.

Class. Zondagsdag te Gasselternijveen.

Op Donderdag 9 Nov. j.l. werd vanwege de classis Assen een zondagsdag gehouden te Gasselternijveen.

Des namiddags te half 2 werd de eerste samenkomst geopend. De pastor loci Ds. K. v. d. Veen trad op, liet zingen Ps. 72 : 1, las den 72en Psalm en ging voor in gebed. Na een welkomsgroet, werd door Z.Erw. een inleidend woord gesproken in aansluiting aan den voorgerezen Psalm, vooral naar aanleiding van vers 16: „Is er een handvol koren in het land op de hoogte der bergen, de vrucht daarvan zal ruischen als de Libanon".

Slechts enkele arbeiden nog onder de milioenen heidenen. Nochtans, de handvol koren op de hoogte der bergen geraad, zal vrucht voortbrengen. De Heere brengt menigmaal uit het kleine het groote te voorschijn. Gods belofte zal vervuld worden en wordt aanvankelijk vervuld. Moge de vrucht, ook van den arbeid op Soemba, ruischen als de cederen van den Libanon.

Hierna werd gezongen Ps. 72 : 8, onder welk zingen Ds. W. W. Smitt van „Dennemoord" optrad om een referaat te houden over het Animisme, de godsdienst van den natuurmensch.

Aangehoord werd wat het Animisme is in engeren en in ruimeren zin. Na dit leerzaam referaat werd gelegenheid gegeven tot gedachtenwisseling. Door Ds. Hangelbroek en Ds. v. d. Veen werden enkele vragen gedaan, die door referent beantwoord werden.

Onder het zingen van Ps. 86 : 5 trad nu op broeder P. Koster van Appelscha met het onderwerp: „Altijd overvloedig in het werk des Heeren".

Spreekte, dankbaar erkennende het vele, dat voor de zending op Java en Soemba door de Geref. Kerken wordt gedaan, legt er nadruk op, dat daarvoor nog meer kan en moet gedaan worden. Het zondagswerk is „het werk des Heeren", doch niet alleen de zending onder heidenen en Mohammedanen, maar ook de zending onder de Joden, en zeker ook de zoogenaamde „inwendige zending". Vooral wekt spreker ook de kerken in Drente op, ernstiger ter hand te nemen den Evangelisatiearbeid in Drente, wijk ook dit „het werk des Heeren" is.

Van de gelegenheid tot gedachtenwisseling wordt allen gebruik gemaakt door Ds. Smitt, die een enkele vraag doet, welke door referent wordt beantwoord.

Na het zingen van Ps. 126 : 3 werd deze eerste samenkomst gesloten, waarna broeder Koster vooring in dankzegging en gebed.

Na een korte pauze, volgde een tweede bijeenkomst, geopend met gebed door Ds. v. d. Veen.

Onder het zingen van Ps. 22 : 14 trad nu op Ds. L. P. Kijger, M. D. voor Soemba, die een korte toespraak hield naar aanleiding van Hebr. 2 : 14 en 15. Aan het eind dier rede werd Ds. Kijger namens de classis Assen torgesproken door Ds. Hangelbroek, waarna Z.Erw. Ps. 134 : 3 werd toegezongen.

Ten slotte ging Ds. Kijger voor in dankzegging en gebed. Uit de kerken Assen, Appelscha, Borge, Gasselternijveen (uit dier kerk natuurlijk het leeuwenaandel), Smilde A en B, Vies en Zuidlaren waren afgevaardigden tegenwoordig. Naar losse berekeningen waren er ruim 200 belangstellenden aanwezig.

Moge deze Zondagsdag ijke vrucht afwerpen voor de Zending, bij name op Soemba, en moge de Zondagsijver door deze en alle dergelijke samenkomsten worden aangevuurd tot verheerlijking van den Naam des Heeren.

Kort verslag van de vergadering der Classis Zwolle, gehouden te Zwolle, 9 Nov. j.l.

De vergadering wordt geopend door Ds. Bosch, die laat zingen Ps. 95 vs 5, leest Psalm 99 en vooraan in den gebede.

Uit de credentiebrieven blijken alle kerken vertegenwoordigd.

Als moderamen nemen zitting Ds. Bosch praes., Ds. Douma scriba, en Ds. Westerbeek van Eerten assessor.

De notulen, inmiddels gelezen, worden goedgekeurd.

Praeparator wordt gekozen en met algemeene stemmen toegelaten de Eerw. heer C. J. Hakman, cand. Th. Schaai.

Ds. Dwarshuis, Zendingssuperaat, brengt zijn rapport uit, dat stof tot dank biedt.

Vacaturebeurten worden aldus geregeld: 17 Dec. Bloksijl Ds. Tholen, Kamperven Ds. Westerbeek van Eerten, Oldemarkt Ds. Bosch, Ambt-Vollenhove A. Ds. Brouwer, Stad Vollenhove Ds. Dwarshuis, Wilsom Ds. Veder, Zalk Ds. Tonckens; 18 Febr. Bloksijl Ds. Hanla, Kamperven Ds. Wisse, Ambt-Vollenhove A. Ds. Elings, Stad-Vollenhove Ds. te Velde, Wilsom Ds. Eakes, Zalk Ds. Gipsen, terwijl in Jan. door Ds. Wilemsa nog te Wilsom, en op een nader te bepalen datum door Ds. van Mechelen nog te Oldemarkt een beurt zal vervuld worden.

Gelden worden geleid.

Ter aanvulling van de in Aug. j.l. ontworpen regeling van het consulentchap wordt besloten, de kerken van Zwartsluis en Zwolle, resp. voor de noorder- en zuidvisitatiering, aan te wijzen, opdat zij door een harer dienaren als consulent, een in haar ring vacant geworden kerk tot de ek. classic. verg. bijstaan; en besloten, den consulent altijd den beroepsbrief te doen tekenen. Aldus aangevuld, wordt de ontworpen regeling met algemeene stemmen aangenomen.

Inzake het schrijven der Gen. Synode, rakende het tweemaal collecteren voor de Theol. School, wordt besloten, dienaangaande bij den classicaal quacator te informeren.

Met betrekking tot het schrijven van br. B. te S. wordt besloten, vooralsnog zijn verzoek niet te steunen, wyl daarvoor geen billijke reden aanwezig bleek.

Bij de rondvraag naar art. 41 wordt in aansluiting aan de instructie van Ambt-Voll. B. besloten, dat in het Kerkblad voor Dr. en Ov. de oproeping ter class. verg. het Agendum en een Kort Versl (voortaan door den assessor op te stellen en tegen het einde der vergadering officieel goed te keuren) te plaatsen. Uit de instructie der kerk van Z. en het verslag der aldaar gehouden kerkvisitatie blijkt, dat het aldaar hangend geschil is opgelost. Ds. Tonckens vraagt van de kerken steun voor Rijn-Pruisen.

Roepende kerk wordt Wilsom. Het moderamen voor de e.k. class. verg. wordt aangevraagd, waarna de practies der vergadering sluit. De assessor gaat voor in dankgebed.

J. DOUMA, h. t. scriba.

Buitenland.

Engeland. Het Ritualisme aan de winnende hand.

Onlangs werd in vele Roomsche bladen hoog opgegeven van het groot aantal Engelse Anglicanische predikanten, dat in de laatste jaren tot de Roomsche kerk overging. Het bleek wel van achteren dat dit overdeven was, maar te ontkennen is het niet dat de door Pusey vóór tachtig jaar aangeprezen richting door duizenden en duizenden gevolgd is, en dat met name onder de predikanten der Engelse Staatskerk de Roomsche Kerk met trots op een aantal convertieten wijzen kan. Wanneer men nu maar zeggen kon, dat een krachtige beweging om het Protestantisch karakter der Anglicanische kerk te bewaren, daar tegenover stond, dan kon men hoop koesteren dat de Romaniserende beweging in Engeland tot staan werd gebracht. Doch dit is helaas niet het geval. Ja, men heeft de Wiclif-predikers, uitgaande van een vereeniging door den boek-handelaar Kensit gesticht en — nadat deze ijveraar tegen het invoeren van Roomsche praktijken in de Anglicanische kerk, door een seioot voor het Ritualisme gedood was — door zijn zoon voortgezet. Doch al mogen de Wiclifpredikers al hunne krachten inspannen, het is hun niet gelukt de beweging, die zij op touw zetten, tot een nationale te maken. Ook werkt de Engelse regering niet weinig het Ritualisme in de hand. Immers moet de eerste minister de bisschoppen der Anglicanische kerk benoemen.

De tegenwoordige liberale premier heeft gedurende de vier jaren, waarin hij dit ambt bekleedt, vele bisschopszetels te bezetten gehad, en zonder uitzondering heeft hij Ritualisten daarvoor benoemd. Nu spreekt het vanzelf dat die bisschoppen er voor zorgen, dat de predikantsplaatsen ook door Ritualisten worden bezet. Daardoor is het nu zoover, dat wellicht op een tweemaal uitzonderingen na, alle bisschopszetels door Ritualisten bezet zijn. De mannen van de „Evangelical" richting komen daarvoor niet in aanmerking. De predikanten die deze richting volgen, ook wel voorstanders van de „low Church" (in tegenstelling met de Ritualisten die de „High Church" voorstaan) genoemd, klagen er over, dat zij met opzet bij de benoemingen tot bisschop voorbijgegaan worden; van andere zijde beweert men dat in de Evangelische partij geen mannen van beteekenis meer te vinden zijn.

Imiddels predikt de kapelaan van het Lagerhuis, de aartsdeken Wilberforce, een kleinsoon van den beroemden strijder tegen den slavenhandel, in de Westminster abdij over den steen in den kroningsstoel der Engelse koningen, en geeft daarbij te kennen dat deze deselste steen is waarop Jacob te Bithel sliep, die daarna door de kinderen Israels van plaats tot plaats medegevoerd werd. Men beweert ook, dat deze steen deselste is waarop eenmaal Mozes in de woestijn sloeg, die daarna in den tempel te Jerusalem bewaard werd en welke na de verwoesting van Jerusalem over Spanje, Ierland en Schotland, in de Westminster abdij aangevuld is. En dat deze legende waar is, kan volgens den aartsdeken Wilberforce, archeologisch bewezen worden. Want men kan op de rugzijde van den steen nog de kloof zien waaruit het water gevloeden is, toen Mozes er op sloeg, en twee gaten in den steen bewijzen duidelijk dat hij in de woestijn aan een hengel rondgedragen werd. Staat deze legende hooger dan datgene wat Mahomed van den heiligen steen vertelde, dien men in de Kaaba, het kleine vierkante gebouw dat in de voornaamste moskee van Mecca gevonden wordt, bewaart.

Van beteekenis is het ook, dat onder de 17 kardinalen die op 27 Nov. 1910 te Rome benoemd werden, drie Engelschpredikanten gevonden werden, namelijk de aartsbisschop van Westminster, Dr. Bourne; de aartsbisschop van York, Dr. Ealey; en de aartsbisschop van Boston, Dr. O'Connell. De twee laatste zijn Ieren; Dr. Bourne is de zoon van een post-ambtenaar in Londen, die tot de Roomsche kerk overging. Tegelijk werd bekend, dat voortaan de Roomsche bisschoppen van Birmingham en Liverpool den rang van aartsbischoppen zullen beaflten.

Uit deze en andere maatregelen blijkt, dat Rome groot gewicht hecht aan het versterken zijner hiërarchie in Engeland. Kardinaal Logue sprak onlangs in een rede te Sheffield uit, dat hij de hoope koesterde dat Engeland weer eenmaal worden zou wat het vroeger was: de schoonste plaats in den wijngaard des Heeren. Dit kan pas stap voor stap bereikt worden, maar men moest weten te wachten. Doch de Roomsche kerk wint kennelijk.

Ach dat in de Vrije Kerken van Engeland de kracht gevonden werd om het veldwinnend Ritualisme weerstand te bieden.

Duitschland. Het leerstuk der rechtvaardigmaking.

Den 24sten October l.l. had in het Evangelisch Verenhuis te Barmen de Gereformeerde Herfoetconferentie voor Rijnland en Westfalen plaats. De vergadering was goed bezocht en werd door den 81 jarigen emeritus-predikant Klink met bewonderenswaardige frischeheid geleid.

De predikant Dr. Hollweg uit Gildeshausen (Bentheim), sprak over de „rechtvaardiging van den zondaar volgens de H. Schrift en de belijdenis". Hij zette daarbij uiteen, wat de apostel Paulus daaromtrent geleerd heeft, en wees er op, dat de leer van den apostel gevolgd is door Calvijn in zijn Institutie en in den Heidelberger Catechismus, terwijl hij ook de vraag, of de leer van Paulus wortelt in de woorden van den Christus, met een overtuigend: „ja" beantwoordde.

De Reformate Kerkensetzing, waaraan dit bericht ontleenen, voegt er aan toe: „De beteekenis van dergelijke besprekingen in engere kring komt aan den dag, wanneer men bedenkt, hoe moeilijk en hoe schier onmogelijk het is, zulke moeilijke centrale geloofs-vragen te behandelen bij de prediking, ten minste bij de hoofdgodsdienstvereeniging, wyl het grootste deel van de hoorders den zin voor de bijbelsche begrippen verloren heeft". Wanneer deze woorden den juiste toestand van de meeste Gereformeerde kerken weergeven, dan is het te noodzakelijker om het leerstuk der rechtvaardigmaking te prediken.

— De Duitse Keizer over de afsetting van Jatho.

Den 26sten October l.l. verleende de Duitse Keizer het moderamen van de Brandenburger Provinciale Synode eenne particuliere audientie. Over de zaak van den Keulsechen predikant, die wegens dwaaller als predikant der Evangelische landkerk afgezet werd, liet de Keizer zich daarbij aldus uit: „Hoe betreunswaardig het feit op zich zelf is, dat een horder en leeraar uit zijn ambt wegens doolkeer moest verwijderd worden, toch mag men de zaak niet al te tragisch opvatten. Mannen als Jatho zijn er te allen tijde geweest. De Kerk van Christus weet zulke tegenpartijders te overwinnen. Tegen deze dwaalleren bestaat een voortreffelijk middel: zich altijd meer in de Heilige Schrift te verdiepen en den persoon van Jesus Christus met geloovige liefde te onvatten". Ten slotte sprak de Keizer over een Engelsen bisschop, dien hij aan het hof van zijn overleden grootmoeder, Koningin Victoria, als een waarlijk apostolisch man had leeren kennen en met wien hij sedert persoonlijke betrekkingen onderhield. Hij toonde daarbij, dat hij in de geschriften van dien bisschop goed thuis was.

Gemengd Nieuws.

Het plan is gevormd om te Jerusalem een Joodsche universiteit te stichten. Het is gevormd door den heer Israel Abrahams, lector aan de universiteit van Cambridge in de Talmudische literatuur en de bekende millionaire Rabinerson te Kiew. De laatste wil ook beursen schenken aan studenten bij bestaande Universiteiten, om hen in staat te stellen letterkundige en oudheidkundige colleges te Jerusalem te volgen. De heer Herbert Lowe, van St. Catherine's College te Cambridge, zal als hoogleraar aan de nieuwe Universiteit optreden.

En waarzegger in de gevangenis. In Londen is dezer dagen door den bevoegden rechter een waarzegger tot zes weken gevangenisstraf veroordeeld. De veroordeelde had met voorspellen van de toekomst uit de lijnen van de handpalm in 15 maanden f7300 verdiend! De rechter was er van overtuigd, dat de waarzegger deze som voornamelijk van armen had afgezet. Hoevel geld de beoefenaars van deze zwarte kunst verdienen, blijkt uit het feit, dat zij in staat zijn een heele brigade Sandwichmen te huren om dag in dag uit dwars door het West-End, het verblijf van de rijken, te paradeeren, ten einde op die manier reclame te maken. De rechter, de heer Plowden, die den waarzegger veroordeelde, schijnt echter niet van plan het soort planetenleers en waarzeggers dat zijn cliënten in het West-End heeft, te vervolgen. Hij beweert, dat de armen moeten beschermend worden; de rijken kunnen zich zelf beschermen. Doch daar kan men tegen opmerken, dat roddelaars de wet het waarzeggen voor geld verbiedt, evenzeer gevangenisstraf moet opgelegd worden wanneer men rijken, als wanneer men armen geld afstroogt. Geen klassenjustitie, noch ten bate van de armen, noch ten goede van de rijken.

Twee oude predikanten in Engeland. De predikant Grey Hazelrigg van Leicester die den leeftijd van drie en negentig jaren bereikte, predikt nog tweemaal per Zondag en somtijds gaat hij ook nog in de week voor. Rev. Hazelrigg stamt van een oude Leicesterse familie af, een tijd lang was hij officier bij het 1ste regiment infanterie. Drie en vijftig jaar geleden werd hij predikant te Leicester, nadergehoorde zijn hoogen onderdom mag hij zich er in verheugen, dat tegenwoordig de arbeid Gods in zijn kerk met vernieuwde kracht wordt ter hand genomen. Maar hij is niet de oudste predikant van Engeland. Rev. Alfred Brandon te Londen is vijf en negentig jaar oud. Hij is vier en zestig jaar predikant te Chelsea geweest. Hij kan den kansel niet meer beklimmen, maar brengt nog elken Zondag voor een tafel zittend het Woord des Levens tot zijne gemeente.

Sterfbedden. In de British Medical Journal wordt Maeterlinck's pleidooi, om den mensch het recht toe te kennen een eind te maken aan zijn leven, ten einde de pijn van het sterven te ontkomen, door William Oslar ter sprake gebracht. Deze geleerde betoogde, dat sterven niet noodzakelijk pijnlijken met zich brengt. Hij had 300 sterfbedden nauwkeurig gadegelegen. Van de 300 sterfenden leden 90 lichamelijke pijn; 10 openbaarden dat zij zich bewust waren van hun toestand; 2 toonden vrees; één geestelijke verheffing; één bittere woeging, maar de groote meerderheid stierf zonder van het een noch van het ander iets te laten blijken. Deze getuigenis door een man van wetenschap gegeven, bevestigt opnieuw, dat het dwaasheid is, het bedenken wat tot eenigen vrede dient, te verschuiven tot het sterfbed. Verreweg de meeste menschen sterven zonder er zich van bewust te zijn, dat zij den grooten stap van den tijd tot de eeuwigheid doen. Geen geneesheer noch een ljdende heeft het zedelijk recht, het menschelek leven ook maar een oogenblik te verkorten. Alleen Hij die het leven schenkt, heeft de macht het leven weder op te elschen.

In Brooklijn bestaat eenne Presbyteriaanse gemeente, die dezer dagen het feit herdaacht dat zij

voor 90 jaar werd gesticht. De leeraar schreef bij die gelegenheid het volgende: „Heden hervatten wij onze gewone diensten. Ders herfst is het negentig jaar geleden dat deze kerk gesticht werd. Wij hebben geen nieuw program om aan te kondigen, geen nieuw evangelie om te prediken, geen opzienwekkende nieuwigheden om in te voeren. Ook hebben we niets opzienwekkends te zeggen aan gaande hegegen wij zullen doen. Het is beter iets te doen, dan om er over te spreken. Een luiddinkend manifest wordt dikwijls gevolgd door een swakken veldtocht. Het is echter niet ongepast enkel grondrechten in herinnering te brengen. Onze kerk tracht rekere vaste denkbeelden te handhaven zij staat een bepaald type van het Christendom voor. Wij zijn zeer ontvreden over ons zelf, maar zeer tevreden over ons ideaal. Wij gelooven dat ons Goddelijk geestelijk moet zijn en willen van een verwerdlijken van de religie niets weten. Onze geloofsbelijdenis begint en eindigt niet met philanthropie, maar sluit deze in: „Ons Alpha en Omega is God in Christus".

Ook verklaren wij bij ons doen de stilte boven de luiddruktheid. Wij hebben geen neiging om „den tijd bij te blijven", omdat er sooveel tijden zijn, die het niet waard zijn dat men ze bijblijve. Een oude waarheid is beter dan een nieuwe „shumburg". „Vox populi, vox Dei" (de stem des volks is de stem Gods), is een spreekwoord maar ook een leugen... Populariteit is geen bewijs dat God met ons is. We zijn als kerk iets ouderwetsch, en we verblijden ons er in, en we heeten ieder in ons midden welkom, van welk geloof ook en in welke omstandigheden verkeerdend of door welken nood gegerst.

Wij staan er naar om medewerkers Gods te zijn. Er is overvloed van werk te doen en we versaken om uwe hulp, uw gebed en uw toegenogtheid. Indien deze type van kerk u, die vromedelingen zijn, aantrekt, zoo verzoeken wij u om met ons te gaan. Het is voorwaar een aangename gedachte, dat deze kerk, bijna negentig jaar oud, niet verdord is, noch in haar top, noch in haar top, noch in haar wortels.

Tegenover het jacht maken op nieuwigheden, dat men bij vele kerken vindt, klinkt in dat stuk een toon die weldadig aandoot. Ook wij zijn overtuigd, dat wanneer het oude Evangelie niet aantrekt, niets anders in staat is op den duur het volk te boeien.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

Enigen tijd geleden zag ik in uw geerd blad de vraag aangaande de uitdrukking „De deugd in het midden", en heb met genoegen het antwoord gelezen. Nu zou ik gaarne een soortgelijke vraag (met deselste bedoeling) onder de vragenrubriek in uw blad geplaatst en beantwoord zien. Zij betreft het spreekwoord (?) „Alle goede dingen bestaan in drieën". Is dat afgeleid van, in verband staande met, of staande op de Heilige Drieëenheid, of hebben genoemde woorden een geheel anderen oorsprong?

P. v. d. H. te O.

Het getal drie speelt een belangrijke rol, zoo wel in de geestelijke als in de stofelijke wereld. Het duidt sekere volkomenheid, volledigheid aan.

We lezen bijv. in 1 Joh. 5:7 en 8: Want drie zijn er, die getuigen in den hemel, de Vader, het Woord, en de Heilige Geest; en deze drie zijn één. En drie zijn er, die getuigen op de aarde, de Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één.

Voorts weten we, dat uit de twaalf discipelen van Christus, drie het naast bij hem waren; dat Christus drie dagen in het graf lag, ons David had eens de keus tusschen drie dingen. We lezen in 1 Samuel 24:12 en 13: Ga henen en spreek tot David: Alsoo zegt de Heere: Drie dingen draag ik u voor; verkiez u één uit die, dat ik u doe. Zoo kwam Gad tot David, en maakte het hem bekend, en zeide tot hem: Zal u een honger van zeven jaren in uw land komen? Of wilt gij drie maanden vlieden voor het aangezicht uwer vijanden, dat die u vervolgen? Of dat er drie dagen pestilentie in uw land zij? Merk nu, en zie toe, wat antwoord ik Dien zal wederbrengen, die mij geronden heeft.

En Davids Zoon Salomo zegt: Een drie-voudig snoor wordt niet haast verbroken. Zoo ook maken we met het getal drie kennis in allerlei, dat om ons heen voorkomt. Een predikante of andere zaak heeft veelal drie voornamte punten. Het water komt voor, bevroren, vloeibaar, gasvormig: ijs, water, damp. Drie deelen heeft de dag: morgen, middag en avond. Er is drieërlei onderwijs: lager, middelbaar en hooger. Drieërlei is scheepsrecht. Bij veilingen volgt na drie oproepen de afslag, enz.

Is dus niet onbegrijpelijk, dat het gezegde ontstond, waar onze lezer naar vraagt, hetwelk eigenlijk wil zeggen: „Zal een ding goed zijn, dan moet men er drie deelen